

סיכום עונה 1995/6

מאת יורם צביאלי - מדריך גידול ירקות, ערבה תיכונה וכיכר סדום

סקירת עונת ירקות 95/6 בערבה: מאפיינים, היקפי גידול ומגמות עיקריות

* עונת הסתיו

אופיינה בטמפרטורות נוחות לגידול וללא אירועי מזג אוויר חריגים. בשטחי גידול רבים הוקדמו מועדי שתילות של המלון הסתווי. בשל כך הסתיימו הקטיפים ליצוא בערבה התיכונה מוקדם מהמתוכנן. בכיכר סדום נעשו מאמצים לשיפור איכות הפרי המשווק בעזרת טיפול בקירור אחרי הקטיפ.

"סל הזנים" במלון הסתיו

אופיין בחזרה לזן ערבה (כ 70%) והקטנת שטח הזן C-8 (כ 10%).
הזנים 1022, נירית, טיפסי ערבה נוספים וכן זני שרנטה גודלו בכ- 10% משטח מלון הסתיו.
גידול זני השרנטה מחייב התמחות מיוחדת מעבר לגידול זני המלון המוכרים כאן.
היקף יצוא מלון הסתיו הגיע השנה לכ- 8,600 טון.

* עגבניות שטח פתוח

לאחר מספר עונות של ירידה, התייצב גודל השטח על כ 1,500 דונם, חלקו, כבעונות קודמות, נקטף להשמדה.

* עגבניות חממה

גם בעונה זו נמשך הגידול בהיקף בתי הצמיחה, ל 312 דונם. רוב התוספת יועדה למטרת קטיפ באשכולות אשר החל להתבסס באזור. הזן העיקרי בגידול נשאר 144 אליו נוספו זנים אחרים בעיקר לקטיפ באשכולות. יצוא עגבניות חממה "בודדות" כלל השנה כ 590 טון. יצוא עגבניות באשכולות כ 550 טון.

* עגבניות צ'רי

נמשכת מגמת הירידה בהיקף השטח הפתוח (מ 300 - לכ 240 דונם) ועליה בשטח הצירי בבתי צמיחה (מ 143 ל 224 דונם).

* פלפל

גם בעונה זו נמשכה באזור מגמת העלייה בהיקף השטחים והעמקת ההשקעות בגידול הפלפל ובמערכי מיון מתקדמים, מגמה אשר החלה בעונות הקודמות בעיקר בעקבות פרוייקט "ערבה נקייה" ופתיחת השוק האמריקאי וכן בעידוד פרוייקט ה"פלפל איכותי".

בתי הרשת הוגדלו מ 1,950 לכ- 2,600 דונם ונוך שיפור שיטות תפעול הרשתות. שטח הפלפל בבתי צמיחה גדל כמעט פי 3, מ 220 - לכ 600 דונם. סה"כ שטח הפלפל הגיע - לכ 3,400 דונם. נמשכת הירידה בהיקף גידול הזנים הוותיקים מאור וזהבי. הזן 1195 (הזרע) הווה זן עיקרי (50%) בגידול בהיקף של כ 1,700 דונם בבתי רשת ומבנים, זנים הולנדיים בעיקר מזורקה וגולדפלייס בשטח כ 400- דונם, במבנים. שיעור הזנים הזהובים בגידול הגיע - לכ 30% מהשטח.

בעונה זו נקטפו יבולי פלפל גבוהים ובאיכויות גבוהות. הסיבות לכך הן טמפי' נוחות מאוד לתנטה בתחילת העונה, הכנסת זנים חדשים וכן "שיפור הביצוע ברמת החקלאי".

השנה חל גידול רב ביצוא הפלפל מהערבה: כ 6,700 טון פלפל אדום וכ- 2,000 טון פלפל זהוב. מכלל הפרי ליצוא שווקו לארה"ב כ 1100 טון.

* חציל

שטח הגידול בבתי צמיחה נשאר כבשנה שעברה, כ 300 דונם, בעיקר מהזן קלסיק. היקף היצוא הגיע - לכ 500 טון.

* גן האביב

נשאר בגודלו כבעונה שעברה (כ 4,100 דונם מלון, כ 3,400 דונם אבטיח) אלא ששטח המבנים - מנהרות ובתי צמיחה שונים גדל על חשבון השטח הפתוח: מלון במבנה כ 3220 דונם (לעומת 2,500 דונם בעונת 94/5), אבטיח במבנה כ 1,400 דונם (לעומת כ 900 דונם בעונת 94/5). הגדלת שטח האבטיח במבנים היתה בזן אודס וזני הסידלס כאחד.

* עונת האביב

החלה השנה עוד מוקדם מעונות קודמות כאשר מזג אויר אביבי מלווה את תחילת הגידול. קטיפים ראשונים של מלון ואבטיח נערכו כבר בסוף חודש ינואר. יצוא מלוני האביב הגיע השנה - לכ 3,100 טון ויצוא אבטיחים כ 100 טון.

היקף השטחים בענף הירקות במושבי הערבה בעונת 95/6

<u>אביב</u>		<u>סתיו</u>	
<u>דונם</u>	<u>גידול</u>	<u>דונם</u>	<u>גידול</u>
888	- שטח פתוח	4,980	מלון סתיו
1,629	- מבנה שרוע	1,540	עגבניות שטח פתוח
1,592	- מבנה הדלייה	312	עגבניות חממה
3,221	סה"כ מלון במבנה	243	עגבניות צ'רי - שטח פתוח
4,109	סה"כ מלון	221	- חממה
126	אבטיח אודם - שטח פתוח	2,604	פלפל - אדום (1)
616	- מבנה	800	- צהוב (2)
1,865	אבטיח סידלס - שטח פתוח	3,404	סה"כ פלפל ליצוא
824	- מבנה	278	סה"כ פלפל בהיר וחריף
1,991	סה"כ אבטיח שטח פתוח	517	סה"כ פלפל שטח פתוח
1,440	סה"כ אבטיח במבנה	2,572	סה"כ פלפל בית רשת
3,431	סה"כ אבטיח	593	סה"כ פלפל חממה
36	פלפל בהיר במבנה	520	חצילים - שטח פתוח
288	אחרים (3)	290	- חממה
		79	תבלינים - שטח פתוח
		100	- חממה
		685	בצל
		355	אחרים (3)
3,167	אביב - שטח פתוח	8,919	סתיו - שטח פתוח
4,697	אביב - מבנה	2,572	סתיו - בית רשת
		1,516	סתיו - חממה
<u>7,864</u>	סה"כ אביב	<u>13,007</u>	סה"כ סתיו

סיכום שטחי הגידול בערבה התיכונה וכיכר סדום בעונות הסתיו והאביב 1995/6	
	<u>12,086</u>
שטח פתוח	
	<u>2,572</u>
בתי רשת	
	<u>6,213</u>
מבנים	
	<u>20,871</u>
סה"כ	

כ 400 מגדלים ב 7 מושבים וחווה אחת.

הערות

- (1) פלפל אדום ליצוא מהזנים 1195, מאור, מזורקה ואחרים.
 (2) פלפל צהוב ליצוא מהזנים זהבי גולדפלייס ואחרים.
 (3) אחרים = קישואים, דלעת, קיוונו, דלורית, כרוביים, סלק, תירס.

נתונים דמוגרפיים - ערבה תיכונה וכיכר-סדום

ישוב	סה"כ משפחות 92-93	קליטה 93-94	קליטה 94-95	בנים חוזרים 94-95	קליטה מתוכננת 95-96	סה"כ משפחות
פארן	65	5	3		2-3	73
צופר	46	3	3		3	55
מרכז-ספיר	76	11	-3			84
עין-יהב	110	8		6	1-2	124
חצבה	91	1		0		92
עידן	30	4	5		4-5	39
עין תמר	22	1	2		4	25
נאות הכיכר	49			4	4	53
סה"כ	489	33	10	10	17-21	542

היקפי שטחי מטעים בדונמים בערבה התיכונה והצפונית 95/96

	פארן	צופר	עין יהב	חצבה	עידן	נאות הכיכר	עין תמר	סה"כ
תמרים	200	280	230	270	145	200		1325
מנגו				220	120			340
כרם		80	64					144
שונות		5				5		10
סה"כ								1809

יצוא תוצרת מהערבה בטונות 9/95-8/96

סה"כ	מלנו	ביולוגים	תבלינים	חצילים	אבטיחים	עגבניות	עגבניות שרי	פלפל	מלונים	שם החברה
	72	108	322	500	141	753	2599	5541	9500	אגרסקו
						587	294	2840	2981	מגדלי ערבה
26098	72	108	322	500	141	1340	2893	8381	12481	סה"כ

יצוא פרחים מהערבה 10/95-9/96

	בורסה
66.3 מליון ענפים	כרמל
27 מליון ענפים	סה"כ
69 מליון ענפים	

טבלת הקפי שטחי פרחים בישובי הערבה החינוכה והאפנונית לענת 1995/96

סה"כ	אחרים	נאות הכיכר	עין חצבה	עידן	חצבה	עין יהב	צופר	פארן	
220				32	123	15	40	10	גיפסנית
416		12	7	75	250	14	26	32	לימוניים בלטרמד
335				47	204	24	19	38	חמומת
90		3		1	65		16	5	טרבלים
75					52	5	13	5	לימוניים אמילי
85				35	15		11	24	עידן
11						11			ורדים
39				1	18		8	12	היפיריקום
93					89		4		מנתור
19					10		8		אסקלפיאס טוברוזה
21				2	19				אסקלפיאס סינדורלה
10					4			6	ליזיאנטוס
23				2	14	5	1	1	לוע הארז
40				4	25	6		5	חרצית
37					28		3	6	דולפיניים
43					2	35	5	1	סולידגו
47	4			3	27		5	9.5	שוונות
1604	4	17.5	7	202	945	115	159	154.5	סה"כ

